

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

29 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegul penal în componență:

Președinte – Ursache Petru,

Judecători – Timofti Vladimir și Gordilă Nicolae,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Serbinov Igor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 iulie 2013 în privința lui Axenti Gheorghe.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Avocatul Victor Potlog în numele condamnatului Axenti Gheroghe, la 11 septembrie 2012 a înaintat o cerere în baza art.469 alin. (1) pct.16) Cod de procedură penală în Judecătoria Bălți, prin care a solicitat liberarea ultimului de la executarea pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Bălți din 20 decembrie 2000, în legătură cu expirarea termenului de prescripție al executării sentinței de condamnare.

2. Prin încheierea Judecătoriei Bălți din 12 noiembrie 2012 cererea a fost respinsă pe motivul constatării faptului, că condamnatul Axenti Gheorghe se sustrage de la executarea pedepsei, fiind în căutare (dosarul de căutare nr.2002040097 pornit la 01.08.2004), căutare inițiată în temeiul încheierii Judecătoriei Bălți din 26.07.2002, iar conform art. 97 alin. (1) pct. c) Cod penal, curgerea prescripției se întrerupe, dacă persoana se sustrage de la executarea pedepsei.

3. Încheierea nominalizată a fost atacată cu recurs de avocatul Victor Potlog în numele condamnatului Axenti Gheroghe, prin care a solicitat casarea acesteia, ca fiind neîntemeiată și adoptată cu încălcarea prevederilor normelor legale, concluziile din încheiere venind în contradicție cu circumstanțele și faptele stabilite în ședința de judecată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 iulie 2013, a fost repus în termen și admis recursul declarat de avocatul Victor Potlog în numele condamnatului Axenti Gheorghe, casată încheierea Judecătoriei Bălți din 12

noiembrie 2012 și pronunțată o nouă hotărîre, prin care a fost admisă cererea avocatului Potlog Victor în numele condamnatului Gheorghe Axenti, cu liberarea ultimului de pedeapsa aplicată prin sentința Judecătoriei Bălți din 20 decembrie 2000, în legătură cu expirarea termenului de prescripție al executării sentinței de condamnare.

În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a menționat, că conform materialelor cauzei, recursul declarat de avocatul Victor Potlog în numele condamnatului Axenti Gheorghe urmează a fi repus în termen, concomitent s-a invocat, că condamnatul Axenti Gheorghe nu s-a sustras de la executarea pedepsei, el necunoscînd despre decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 23 aprilie 2002 și despre faptul anunțării lui în căutare pînă în anul 2012, fapt ce demonstrează că căutarea condamnatului a fost superficială. Astfel, în conformitate cu art. 7 Cod penal (red. 1961), art. 97 alin. (1) lit. c) Cod penal, instanța de apel a ajuns la concluzia, că în privința condamnatului Axenti Gheorghe, termenul de prescripție al executării pedepsei a expirat încă la 23 aprilie 2007.

5. În recursul în anulare declarat de către Procurorul General Adjunct Serbinov Igor se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 iulie 2013, cu menținerea încheierii Judecătoriei Bălți din 12 noiembrie 2012, invocînd că:

- hotărîrea contestată este afectată de un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente;
- recursul avocatului Potlog Victor în numele condamnatului Axenti Gheorghe ilegal a fost repus în termen;
- motivele invocate în recurs de către avocatul Potlog Victor în numele condamnatului Axenti Gheorghe privind admiterea cererii declarată de primul, sunt arbitrare, bazate pe o interpretare eronată a legii materiale;
- a fost stabilit faptul eschivării condamnatului de la executarea pedepsei prin încheierea Judecătoriei Bălți din 12 noiembrie 2012;
- este total neîntemeiată afirmația instanței de recurs, precum că căutarea lui Axenti Gheorghe a fost superficială, de vreme ce în instanța de recurs nici nu s-a solicitat și nu s-a examinat dosarul de căutare a ultimului, iar notei informative prezentate de organul de căutare privind acțiunile întreprinse pentru identificarea și reținerea condamnatului nu i s-a dat nici o apreciere.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

6.1. La 27 octombrie 2012 a intrat în vigoare Legea nr. 66 din 05 aprilie 2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală.

Conform art. 1 pct. 144) din lege, prevederile expuse în alin. (2) și (3) din art. 452 Cod de procedură penală, s-au abrogat.

Articolul 3 Cod de procedură penală stipulează, că în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

Autorul recursului, argumentându-și poziția procesuală, s-a axat pe prevederile alin. (1) al art. 452 Cod de procedură penală, normă care oferă Procurorului General și adjuncților lui, dreptul de declarare a recursului în anulare, însă această normă se referă numai în privința a acelor hotărâri judecătorești irevocabile, care pot fi atacate pe căi ordinare de atac, deci cu apel și recurs împotriva acelor hotărâri care au parcurs deja aceste căi de atac.

Însă, încheierea judecătorului de instrucție, adoptată în speța examinată, nu cade sub categoria hotărârilor irevocabile prevăzute de alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală din punctul de vedere că nu a parcurs calea apelului și a recursului.

Astfel spus, noțiunea de **“hotărâri judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac”**, nu cuprinde încheierile adoptate de către judecătorul de instrucție, dar se referă la sentințele adoptate de instanțele de judecată care au parcurs căile ordinare de atac, astfel, în acest sens legiuitorul a prevăzut la alin. (2) art. 455 Cod de procedură penală, că cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă:

- denumirea instanței care **a pronunțat sentința;**
- denumirea instanței care **a adoptat decizia în apel;**
- denumirea instanței care **a adoptat decizia în recurs.**

Prin urmare, noile modificări survenite în procedura penală, permit de a conchide că celelalte hotărâri irevocabile nu pot fi contestate cu recurs în anulare după modificările operate la art. 452 Cod de procedură penală prin Legea nr. 66 din 05 aprilie 2012, publicată în Monitorul Oficial nr. 155-159/510 din 27 iulie 2012, în vigoare din 27 octombrie 2012.

Așa fiind, legiuitorul a exclus din competența Curții Supreme de Justiție examinarea legalității hotărârilor adoptate de judecătorul de instrucție în ordinea art. 469 Cod de procedură penală, astfel încât s-a limitat la un singur grad de jurisdicție pentru procedura examinării plîngerilor împotriva actelor organului sau instituției care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare.

Astfel spus, este dreptul statului de a stabili prin lege gradele de control al jurisdicției aplicate, CEDO reglementînd în Protocolul nr.7 alin.(1) art.2, dreptul la două grade de jurisdicție în materie penală, **doar în cazurile cînd persoana deja este declarată vinovată de o infracțiune de către un tribunal**, aceasta avînd dreptul să ceară examinarea declarației de vinovăție sau a condamnării de către o jurisdicție superioară.

În speța dată, decizia instanței de recurs, potrivit art. 466 alin. (4), (5) Cod de procedură penală, a devenit irevocabilă la data pronunțării acesteia.

Pe cale de consecință, se va concluziona ca fiind irelevante argumentele recurentului, precum că Curtea Supremă de Justiție are competența procesuală de a

examina în fond legalitatea încheierilor judecătorului de instrucție adoptate în baza art. 469 Cod de procedură penală, unde se invocă:

„ Această interpretare a legii procesual - penale nu o considerăm în spiritul legii, chiar inadmisibilă, necesar a fi revizuită, or, aceasta legiferează „acte de injustiție”, care din culpă sau intenționat sunt comise de către unii judecători de instrucție, fapt care, în final, indubitabil va condiționa eventuale condamnări a Republicii Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în principal pe motiv de încălcare a accesului la justiție.

De fapt, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul deciziilor pronunțate în sensul respingerii ca inadmisibile a recursurilor în anulare declarate împotriva încheierilor judecătorului de instrucție, a realizat o interpretare a prevederilor art.452 CPP, această procedură, potrivit art.43 al Legii privind actele legislative, fiind de competența exclusivă a Parlamentului Republicii Moldova, motiv pentru care considerăm necesar a sensibiliza Curtea.”

În contextul argumentului invocat de recurent, precum că dacă Curtea Supremă de Justiție va respinge acest recurs în anulare, pe motiv că legea nu mai prevede o atare cale de atac și, că în consecință va exista pericolul „...unei eventuale condamnări a Republicii Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în principal pe motiv de încălcare a accesului la justiție”, - Colegiul penal se va referi la Hotărârea Curții Europene în cauza *Beșliu c. Moldovei* din 09 iulie 2013 (*caz aproape similar*).

În fapt, Curtea a constatat că împotriva reclamantei Svetlana Beșliu, la data de 07 februarie 2007 procuratura a inițiat o procedură penală pentru samavolnicie, însă pe 25 aprilie 2008 procuratura a emis o ordonanță de încetare pe motiv că, faptele incriminate reclamantei poartă caracter civil.

Partea vătămată a contestat, în fața judecătorului de instrucție, ordonanța din 25 aprilie 2008, însă pe 25 iunie 2009, judecătorul de instrucție a respins plângerea părții vătămate. Ulterior, partea vătămată a înaintat Curții Supreme de Justiție un recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorului de instrucție din 25 iunie 2009, iar la 26 ianuarie 2010 Curtea Supremă de Justiție a casat hotărârea atacată și a trimis cauza la rejudecare judecătorului de instrucție. La data de 10 iunie 2011 procuratura a emis, din nou, ordonanța de încetare a procedurii penale împotriva reclamantei.

Curtea Europeană a constatat în unanimitate violarea art. 6 CEDO, notînd că reclamanta a avut o hotărâre judecătorească definitivă favorabilă, care a fost anulată în urma admitterii recursului în anulare. Ea a observat că motivul ce a justificat anularea hotărârii din 26 iunie 2009, a fost pretinsa ilegalitate limitată la reevaluarea constatărilor judecătorului de instrucție. Astfel, Curtea a notat că recursul în anulare din speță a fost, de fapt, un *"apel deghizat"*, al cărui scop a fost de a obține o reexaminare a cauzei într-o manieră incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice.

În atare circumstanțe, Colegiul penal conchide că recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Serbinov Igor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 iulie 2013 în privința lui Axenti Gheorghe, urmează a

fi declarat ca inadmisibil, din motiv că legea nu prevede o atare cale de atac, astfel fiind vădit neîntemeiat.

Concomitent, se evidențiază din conținutul deciziei atacate, că de către instanța de recurs s-au ignorat:

- Încheierea Judecătorei Bălți din 26 iulie 2002 (f.d. 379), în care este indicat, că condamnatul Axenti Gh. se eschivează de la executarea pedepsei și locul aflării acestuia nu este cunoscut, astfel fiind anunțat în căutare;
- Nota informativă pe dosarul de căutare (f.d.26-28) cu indicarea măsurilor operative de căutare a condamnatului Axenti Gh.;
- Depunerea evidentă peste termen a recursului (peste mai mult de 4 luni) de către avocatul Potlog V., care a fost la ședința primei instanțe, dar nu s-a prezentat la pronunțarea încheierii din motive necunoscute.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), art. 452, art. 456 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Serbinov Igor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 iulie 2013 în privința lui Axenti Gheorghe, din motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 februarie 2014.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Gordilă Nicolae